

ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ Β΄ ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΚΟΥΛΗΚΙΟΥ

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών, απευθύνει στους βαμβακοπαραγωγούς του νομού μας την παρακάτω **ανακοίνωση**:

Φίλοι βαμβακοπαραγωγοί,

Στο μεγάλο κύκλο ομιλιών που κάναμε τον μήνα Μάρτιο, αλλά και στις συναντήσεις μας από την αρχή της καλλιεργητικής περιόδου, εξηγήσαμε και επισημάναμε και φέτος, ότι το πώς θα πάνε τα πράγματα με τα επιβλαβή έντομα του βαμβακιού και ειδικά με την επικίνδυνη γενιά του πράσινου σκουληκιού τον Αύγουστο, θα εξαρτηθεί, σε πολύ μεγάλο βαθμό, από το τι διδάχτηκαν και εφάρμοσαν οι παραγωγοί από την **αρχή της καλλιεργητικής περιόδου μέχρι τον Αύγουστο**. Κυρίως, από το αν κατανόησαν την τεράστια σημασία των ωφέλιμων εντόμων, στην καλλιέργεια του βαμβακιού. Τονίζαμε, στις συνεχείς επαφές μας, πόσο σημαντικό είναι να αποφύγουμε τους άσκοπους ψεκασμούς, που εξολοθρεύουν τα ωφέλιμα έντομα και βάλαμε σαν στόχο να φθάσουμε στον Αύγουστο χωρίς ψεκασμούς με εντομοκτόνα. Σας λέγαμε ότι ο στόχος αυτός είναι εύκολος, αρκεί να ακολουθήσετε με εμπιστοσύνη τις οδηγίες μας. Και πράγματι, με τη θετική σας ανταπόκριση, φθάσαμε στα τέλη Ιουλίου, με την συντριπτική πλειοψηφία των χωραφιών να μην έχει δεχτεί κανένα ψεκάσμο με εντομοκτόνα.

Η πρώτη γενιά του πράσινου σκουληκιού (του Ιουλίου), δεν εμφάνισε σημαντικούς πληθυσμούς και πέρασε, όπως σας υποδείξαμε στο σχετικό μας δελτίο, χωρίς χημική καταπολέμηση.

Η δεύτερη γενιά, θα εμφανιστεί στο βαμβάκι τις τελευταίες μέρες του Ιουλίου και αναμένεται να διαρκέσει μέχρι τα μέσα Αυγούστου, για 20 μέρες, περίπου.

Αφού πετύχαμε να φθάσουμε στα τέλη Ιουλίου χωρίς ψεκασμούς και με διασωσμένα τα ωφέλιμα έντομα, την πολλή δουλειά την κάναμε. Μην κάνουμε λάθη, τώρα, στην «τελική ευθεία». Το πολύτιμο αυτό κεφάλαιο των ωφέλιμων εντόμων, πρέπει τώρα να δουλέψει για μας, πρέπει να το ‘αξιοποιήσουμε’, για να περάσουμε με επιτυχία τις 20 μέρες της γενιάς του Αυγούστου. Γι αυτό, κυρίως, προστατεύσαμε τα ωφέλιμα έντομα, τα διασώσαμε και τα φέραμε μέχρι δω. Πρέπει να παραμείνουμε ψύχραιμοι και να μην πανικοβληθούμε στη θέα των πρώτων σκουληκιών. Να αδιαφορήσουμε για όσα ακούγονται για έναρξη ψεκασμών σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, ανεξαρτήτως της κατάστασης στο χωράφι.

Πως θα αξιοποιήσουμε τα ωφέλιμα έντομα στην αντιμετώπιση αυτής της επικίνδυνης γενιάς;

Πρώτα – πρώτα, πρέπει να ξέρουμε τι γίνεται μέσα στα χωράφια μας τον Αύγουστο. Γίνεται ένας πολύ σημαντικός ανταγωνισμός, γίνεται μέσα στις βαμβακοφυτείες ένα είδος «μάχης»:

Στη «μάχη» αυτή, από τη μια μεριά είναι οι πεταλούδες του σκουληκιού, που γεννούν τα αυγά απ' τα οποία βγαίνουν τα σκουλήκια (και, δυστυχώς, η κάθε πεταλούδα γεννά έναν πολύ μεγάλο αριθμό αυγών - **πάνω από 1000**). Από την άλλη μεριά είναι τα ωφέλιμα έντομα, που «τρώνε» αυτά τα αυγά της πεταλούδας και τα μικρά σκουλήκια, μόλις βγαίνουν από τα αυγά, πριν μεγαλώσουν (έχουν μέγεθος μέχρι μερικά χιλιοστά). Κάποια ωφέλιμα παρασιτούν και μεγαλύτερα σκουλήκια, ενώ οι κάμπιες του πράσινου σκουληκιού καννιβαλίζουν, τρώνονται, δηλαδή και μεταξύ τους (οι μεγαλύτερες τρώνε τις μικρότερες).

Τα ωφέλιμα έντομα είναι, συνεπώς, ένα **φυσικό εντομοκτόνο** που δουλεύει μέρα – νύχτα για λογαριασμό μας, εξολοθρεύοντας τα αυγά της πεταλούδας και τα μικρά σκουλήκια. Είναι φανερό ανοησία να τα **χαραμίσουμε** με βιαστικούς, πρόωπους ψεκασμούς, μόλις δούμε τα πρώτα σκουλήκια. Πρέπει να δουλέψουν για μας, τρώγοντας εκατομμύρια αυγά και σκουλήκια.

Αν βιαστούμε να ψεκάσουμε, εκείνο που, ουσιαστικά, θα «καταφέρουμε» είναι να εξολοθρεύσουμε τα ωφέλιμα έντομα, τους **«φύλακες του χωραφιού»** (που σκοτώνονται εύκολα με τον ψεκάσμο). Θα θανατώσουμε και ένα ποσοστό των σκουληκιών (γνωστή η αντοχή του σκουληκιού στα φάρμακα). Οι πεταλούδες, όμως, του πράσινου σκουληκιού θα γεννούν τις επόμενες μέρες (για δύο βδομάδες, περίπου), ανενόχλητες τα χιλιάδες αυγά τους, χωρίς ανταγωνισμό, χωρίς να υπάρχουν τα ωφέλιμα για να τα φάνε. Και τότε, τα σκουλήκια που επέζησαν από τον ψεκάσμο και τα καινούργια που θα γεννηθούν, θα προκαλέσουν μια έξαρση της προσβολής και θα αναγκασθούμε να ξαναψεκάσουμε, μπαίνοντας, έτσι, στον φαύλο κύκλο των επανειλημμένων ψεκασμών. **Για να διαπιστώσουμε, ακόμα μια φορά, πόσο δύσκολη είναι η χημική καταπολέμηση του σκουληκιού.** Γιατί δεν υπάρχει μία ‘χημική βόμβα’, να τη ρίξουμε στο χωράφι μας, να εξολοθρεύσει όλα τα σκουλήκια που υπάρχουν (και τα επόμενα που θα γεννηθούν) και να ησυχάσουμε. Τέτοια φάρμακα δεν υπάρχουν πουθενά, σε ολόκληρο τον κόσμο. **Όσοι παραγωγοί βιάζονται**, το βλέπουμε τόσα χρόνια, κάνουν στο τέλος **και πολλά έξοδα** (πολλούς ψεκασμούς) **και έχουν και μεγάλες ζημιές.**

Όσο τα ωφέλιμα έντομα καταφέρνουν να κρατούν χαμηλά την προσβολή (προλαβαίνουν, δηλαδή, τη «γέννα» των πεταλούδων), δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να περιμένουμε, κερδίζοντας μέρες, **από τις 20 δύσκολες μέρες** που έχουμε να περάσουμε με το σκουλήκι.

Δεν πρέπει να αισθανόμαστε ότι παρακολουθούμε άπραγοι την προσβολή. Αλλά να έχουμε την πεποίθηση ότι, ως γνώστες και εκπαιδευμένοι, παρατηρούμε την δράση του «καλύτερου εντομοκτόνου» (των ωφελίμων εντόμων), μέσα στο χωράφι μας και παρακολουθούμε, με επίγνωση, την εξέλιξη της προσβολής. Ότι έχουμε εκπαιδευτεί να ανεχόμαστε μια χαμηλή παρουσία του σκουληκιού, προκειμένου να αποτρέψουμε την έξαρσή του και τις μεγάλες ζημιές.

Ούτε στέκει το άλλο «επιχείρημα» που ακούγεται πολλές φορές: **«να προλάβουμε τα σκουλήκια όσο είναι μικρά»**. Μικρά θα είναι τα πρώτα σκουλήκια που θα έχουν, ήδη, εκκολαφθεί. Τις επόμενες μέρες, όμως, θα εκκολαφθούν νέα σκουλήκια – οι πεταλούδες θα εξακολουθήσουν να γεννούν για δύο βδομάδες – **εκείνα πώς θα τα προλάβουμε μικρά;** Γι' αυτό πρέπει να «ζυγίσουμε» πάρα πολύ την απόφασή μας να προβούμε στον πρώτο ψεκασμό, που θα εξολοθρεύσει τα ωφέλιμα έντομα και θα μας στερήσει την πολύτιμη βοήθειά τους.

1. Σε κανονικές χρονιές, με συνηθισμένους, χαμηλούς πληθυσμούς του σκουληκιού, τα ωφέλιμα έντομα καταφέρνουν να ελέγξουν την προσβολή και περνάει και ο Αύγουστος χωρίς ψεκασμούς.

2. Αν είναι χρονιά με μεγάλη προσβολή, είναι πολύ πιθανόν τα ωφέλιμα έντομα να μην μπορέσουν να ελέγξουν την προσβολή, η οποία θα ξεπεράσει το οικονομικό επίπεδο. Το όριο αυτό, στο οποίο ξεπερνιέται το οικονομικό επίπεδο, το όριο στο οποίο φαίνεται ότι τα ωφέλιμα έντομα δεν μπορούν, πλέον, να ελέγξουν την προσβολή, είναι όταν θα βρίσκουμε, κατά μέσο όρο, στο χωράφι μας, περισσότερα από πέντε σκουλήκια στα 100 φυτά, ή, πιο απλά, **περισσότερα από ένα σκουλήκι σε κάθε μέτρο βαμβακοφυτείας**. Τότε, χωρίς δισταγμό, προχωρούμε σε αναγκαστικό ψεκασμό με εντομοκτόνα. Αλλά και σε μια τέτοια χρονιά, είναι πολύ σημαντικό να κερδίσουμε 3,5,7,10 μέρες, ανάλογα το χωράφι και την περιοχή, από τις 20 μέρες της γενιάς, αξιοποιώντας τη δράση των ωφελίμων εντόμων.

Συμπερασματικά, για να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία την γενιά του Αυγούστου:

A) Φροντίζουμε να έχουμε ισορροπημένα (ψημένα) τα βαμβάκια μας (αν χρειάζεται και με την χρήση των κατάλληλων ανασχετικών), ώστε να μην προσελκύουν υπερβολικά τις πεταλούδες του σκουληκιού.

B) Όταν εμφανιστούν τα πρώτα σκουλήκια παραμένουμε ψύχραιμοι - είμαστε, φυσικά, σε εγρήγορση και παρακολουθούμε συχνά τα χωράφια μας. Αξιοποιούμε τη δράση των ωφελίμων εντόμων, που όσο ελέγχουν την προσβολή περιμένουμε. Σε ψεκασμό θα προχωρήσουμε μόνο όταν το χωράφι μας φτάσει (αν φθάσει) να έχει, κατά μέσο όρο, **περισσότερα από ένα σκουλήκι σε κάθε μέτρο βαμβακοφυτείας**.

Στην περίπτωση που κριθεί αναγκαίος και γίνει ο πρώτος ψεκασμός, η παρακολούθηση των φυτειών πρέπει να συνεχίζεται μέχρι την λήξη της γενιάς (τα μέσα Αυγούστου, περίπου). Γιατί με τον ψεκασμό αυτόν, τα ωφέλιμα έντομα θα εξοντωθούν και οι πεταλούδες θα γεννούν, όπως προείπαμε, χωρίς ανταγωνισμό τα αυγά τους. Είναι, συνεπώς, πολύ πιθανό να υπάρξει νέα έξαρση της προσβολής και να χρειαστεί (σε μια βδομάδα συνήθως), επανάληψη του ψεκασμού. Σε πολλές περιπτώσεις προκλήθηκαν μεγάλες ζημιές, από καθυστέρηση ή παράλειψη αυτού, του δεύτερου ψεκασμού. Η επανάληψη αυτή είναι περισσότερο πιθανό να χρειαστεί στις περιπτώσεις που ο πρώτος ψεκασμός γίνει σχετικά νωρίς και πρέπει να γίνεται με εντομοκτόνο διαφορετικής κατηγορίας δράσης.

Αν χρειαστεί και γίνουν ψεκασμοί, οι παραγωγοί πρέπει να χρησιμοποιήσουν **εγκεκριμένα για την βαμβακοκαλλιέργεια φυτοφάρμακα**, να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και ασφάλειά τους και να ειδοποιήσουν σχετικά τους **μελισσοκόμους**, για την απομάκρυνση των κυψελών τους.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι βαμβακοπαραγωγοί να απευθύνονται στην υπηρεσία μας. Φέτος ένας μεγάλος αριθμός γεωπόνων (δέκα τέσσερις), είναι επιφορτισμένοι και με την παρακολούθηση της βαμβακοκαλλιέργειας και βρίσκονται στη διάθεσή τους. Η υπηρεσία μας έχει εγκαταστήσει και φέτος (όπως και τα προηγούμενα 20 χρόνια) δίκτυο φερομονικών παγίδων. Από την παρακολούθησή του, αλλά κυρίως, με τις επιτόπιες παρατηρήσεις των γεωπόνων μας στα χωράφια, θα διαπιστώνουμε πώς διαμορφώνεται, μέρα με τη μέρα, η κατάσταση. Καλούμε τους παραγωγούς να βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία μαζί μας, ώστε να ενημερώνονται για την εξέλιξη της προσβολής και να ακολουθήσουν με εμπιστοσύνη τις οδηγίες μας.

Περιφερειακή Ενότητα Σερρών

Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής

Τηλέφωνα: 23213 – 55258, 55260, 55126, 55207, 55211, 55213, 55247.